

Kemikaliegranskningsfunktionen

Informationsblad november 2024

Trafikverkets Kemikaliegranskningsfunktion ger ut ett informationsblad ett par gånger om året. Syftet är att sprida nyheter inom kemikalie-området som berör Trafikverkets verksamheter. Informationsbladet berör nyheter gällande kemiska produkter och farliga ämnen i material och varor.

Uppdaterad översättningsnyckel

För material och varor som ska klassas till grupp A eller B kan vissa bedömningsnivåer från andra bedömningssystem användas som verifikat för uppfyllnad av Trafikverkets krav.

De bedömningssystem som kan användas är:

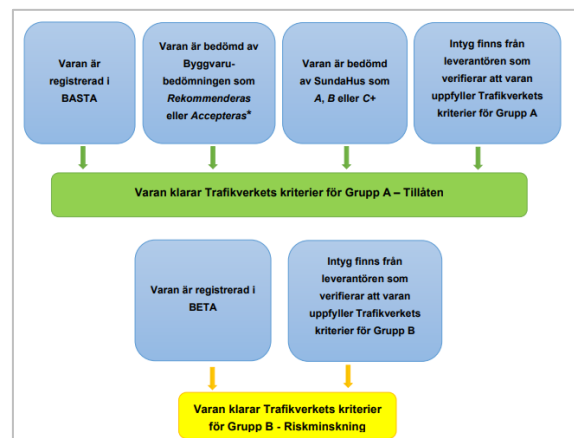
- BASTA-systemet
- Sunda hus
- Byggvarubedömningen

För att underlätta denna jämförelse har Trafikverket en översättningsnyckel. Översättningsnyckeln har nyligen uppdaterats och förenklats.

En viktig nyhet är att Byggvarubedömningen inte har samma kriterie för PFAS-ämnena som Trafikverket och BASTA-systemet. För byggvarubedömningens kategori *Accepteras* måste en separat kontroll utföras i systemet om varan innehåller något PFAS-ämne. Detta kan kontrolleras genom att gå in på varans produktsida i Byggvarubedömningens system, där det finns information om varan innehåller något PFAS-ämne.

Observera att det enbart är bedömningsnivåer från de bedömningssystem som anges i översättningsnyckeln som kan användas för en direkt översättning till Trafikverkets krav.

Översättningsnyckeln hittas [här](#).

Chemsoft

Restriktionslistor via Produktlistan

I det [informationsblad](#) som skickades ut i maj 2024 fanns det information om restriktionslistor i Chemsoft och hur det går till att söka fram dem i de egna kemikalieförteckningarna. Nu kan man även söka på restriktionslistor i Chemsofts produktlista via "Filtrera på restriktionslista". I produktionslistan finns en ny rullista där det går att välja en restriktionslista att söka på.

Produktlista

Antal produkter i produktlistan: 4607

Filtrera på restriktionslista ▼

Det kan vara relevant att använda restriktionslistor vid exempelvis substitutions/produktvalsarbete eller för kontroll av uppdaterad kemikalielagstiftning.

Ny funktion: QR-kod till kemikalieförteckningen

Det har lanserats en ny funktion i Chemsoft som innebär att du kan skapa QR-koder för verksamhetens kemikalieförteckningar. QR-koden kan skrivas ut, sättas upp i verksamheten och därmed vara tillgänglig för medarbetare som hanterar de kemiska produkterna. QR-koden scannas med mobilkamera och via länken kommer du direkt in i kemikalieförteckningen. Där finns alla säkerhetsdatablad tillgängliga.

Så här gör du:

Klicka på fliken Verktyg – välj QR-Access Hantering – markera den aktuella avdelningen/projektet – klicka på Skapa Ny → Raden nedan kommer upp och QR-koden finns för utskrift i den första kolumnen:

QR Access

Avdelningar som ger tillgång till kemikalieförteckning via QR-kod

Avdelning 'Test Kemikalieförteckning' med underavdelningar

Org plats	URL	QR-kod
Test Kemikalieförteckning	https://qraccess	[QR-kod]

Showing 1 to 1 of 1 entries

Skapa Ny

Search: []

E4D-80A1-3B0D25B997F0 Standard test QR

Previous 1 Next

Rapportering av C-produkter

Det är snart dags för den årliga rapporteringen av förbrukad mängd produkt som granskats till grupp C-utfasning. Rapportering ska göras i funktionen "Rapportera C-produkter" i Chemsoft. Tänk på att uppgifter om ärendenummer och projektnamn ska läggas till manuellt vid rapporteringen.

Rapportera C-produkter

Projektplats []

Produktnamn [] Förbrukning [] Enhet [kg] Ärende nr [] År [2024]

Ärendenumret är det nummer som produkten tilldelas när den lämnas in för granskning i Chemsoft. Varje C-produkt ska ha ett eget ärendenummer för varje enskilt projekt som det används i.

Sista datum för rapportering är 15 december.

PFAS

Genomförd omgranskning

Under augusti 2024 genomfördes en omgranskning av kemiska produkter registrerade i Chemsoft som innehåller mer än 0,1% av ett PFAS-ämne. Då samtliga PFAS-ämnena numera betraktas som utfasningsämnen tillhör dessa produkter hädanefter grupp C-utfasning.

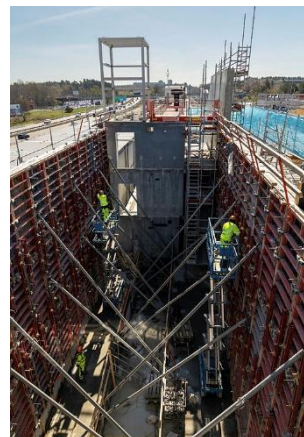
Totalt omgranskades 25 enskilda produkter. Dessa 25 var tillsammans kopplade till 39 enskilda kemikalieförteckningar i Chemsoft. Efter att varje produkt blivit omgranskad skickade kemikaliegranskningsfunktionen ett mail till var och en som antingen lämnat in produkten för granskning, eller som kopplat produkten till en kemikalieförteckning i Chemsoft.

Varför behöver PFAS fasas ut?

Det stora problemet med PFAS är att ämnena inte bryts ner helt i naturen. De förekommer heller inte naturligt i miljön utan finns där till följd av mänsklig aktivitet. PFAS-ämnena sprids till miljön både under tiden som de tillverkas, under tiden som produkter som innehåller PFAS används och slutligen när produkten blivit till ett avfall. Så länge PFAS-ämnena tillverkas och används så kommer ämnena i någon form att ansamlas i miljön.

Vissa PFAS-ämnena kan även ansamlas i växter och djur, och även i människor (bioackumulering). Det är i stor utsträckning okänt vilken hälsopåverkan PFAS orsakar.

Källa: [Kemikalieinspektionen - PFAS](#)

Var PFAS förekommer

PFAS-ämnena förekommer i en rad olika kemiska produkter och varor. Enligt Kemikalieinspektionen är många PFAS-ämnena fett- smuts- och vattenaavisande och används vid impregnering av textilier, läder och livsmedelsförpackningar. De förekommer bland annat i elektronikprodukter, tryckeriprodukter, färger och skumbaserade brandsläckningsmedel.

Inom byggsektorn förekommer det bland annat inom membran och beläggningar i arkitektoniska material (så som tyger, takmembran, metaller, sten, kakel och betong). Det förekommer också bland annat i lim och som tillsatser i färger samt i lacker, tätningsmedel, ytbehandlingsmedel och laminat.

Kablar och ledningar kan innehålla beläggningar och mantling för att motstå vittring och brand. I elektronik kan det förekomma i isolatorer, lödhylsor, kretskort och givare m.m. Det kan också förekomma som beläggning på solpanelsfångare.

Källa: [PM 1/21 Kunskapssammanställning om PFAS](#), Kemikalieinspektionen, 2021

I Kemikalieinspektionens PRIO-verktyg finns nästan 11000 PFAS registrerade. Vi kan söka efter dessa PFAS via restriktionslistan PRIO-PFAS, som finns i Chemsoft. En sökning visar att 25 kemiska produkter innehåller PFAS-ämnena i Trafikverkets verksamhet, 24 av dessa i en halt över 0,1%.

Övrig information

Rättelse gällande Materilförteckning för TGM

I föregående [informationsblad](#), som skickades ut i augusti 2024, beskrevs det nya förfarandet kring materialförteckning för TGM. Där angavs att rapporten som tillhandahålls av Inköp och Logistik ska kompletteras med geografisk placering endast för material och varor som tillhör grupp C och grupp E. Korrekt information är att geografisk placering ska läggas till för alla material och varor, oavsett grupp.

TGM-förteckning vid projektering?

I projekteringskedet behöver inte materialkatalogens artiklar (TGM/tekniskt godkänt material) förtecknas i materialförteckningen. Detta gäller även rapporten Materialförteckning för TGM. Materialförteckning för TGM beställs av entreprenören i byggskedet.

Arbetsmiljöverkets föreskrifter – ny regelstruktur

Från och med 1 januari 2025 slås 67 föreskrifter ihop till 15 mer omfattande föreskrifter. Dessa 15 föreskrifter delas in i grundläggande regler, övriga regler och produktregler.

Den nya regelstrukturen innebär att AFS 2011:19 Kemiska arbetsmiljörisker kommer att till största delen ersättas med AFS 2023:10 Risker i arbetsmiljön.

Dokument, granskningsutlåtande och annan information kommer att uppdateras med nya AFS:ar. Mer information om den nya regelstrukturen finns på [Arbetsmiljöverkets hemsida](#).

REACH – Kandidatförteckning

Kandidatförteckningen uppdaterades i juni och i november 2024 med totalt två nya ämnen:

- Bis(α,α -dimethylbenzyl) peroxide, EG: 201-279-3, CAS: 80-43-3
- Trifenylfosfat, EG: 204-112-2, CAS: 115-86-6

Det finns fyra produkter granskade i Trafikverkets kemikaliehanteringssystem Chemsoft som innehåller ämnet Trifenylfosfat. Alla dessa är redan granskade till grupp C och D och ingen omgranskning är därför motiverad.

Det finns inga produkter i Chemsoft som innehåller ämnet Bis(α,α -dimethylbenzyl) peroxide.

Kandidatförteckningen uppdateras varje halvår och finns tillgänglig på ECHA:s [hemsida](#).

Kandidatförteckningen

Totalt finns nu 242 ämnen upptagna på kandidatförteckningen. Förteckningen består av s.k. SVHC-ämnen, ämnen som har särskilt farliga egenskaper och är föremål för framtida tillståndsplikt.

Trafikverkets

Kemikaliegranskningsfunktion

E-mail:
granskningsfunktionen@trafikverket.se

Hemsida:
www.trafikverket.se/kemikaliehantering
www.trafikverket.se/materialkrav

Trafikverkets kontaktcenter:
Tel: 0771-921 921

Sakkunnig Farliga ämnen och Giftfri miljö

Lina Ejenstam, e-mail: lina.ejenstam@trafikverket.se

Utredare Material och Kemiska produkter

Svetlana Grebenshchikova, e-mail: svetlana.grebenshchikova@trafikverket.se

Karin Grip, e-mail: karin.grip@trafikverket.se

Isabelle Brobeck, e-mail: isabelle.brobeck@trafikverket.se